HIPPISM

LA ORDINEA ZILEI

UN REGIM DE FAVOARE

16.000.000 de lei pentru galop, 8.000.000 pentru trap

Publicam, în numărul trecut, un reportaj asupra ultimei ședințe a Comisiunei Zootechnice. Primind știrile cu puțin înainte de închiderea ediției, nu le-am putut însoți de toate observațiunile, socotite trebuincioase.

Deaceia vom reveni azi cu câteva adăogiri, absolut necesare a reda fidel fizionomia proectului preconziat de Comisie, pentru alergările anului prezent.

Arătam în numărul nostru precedent, că soluția considerată cea mai bună, de către Comisia Zootechnică, a fost reducerea activității hippice la:

28 de întruniri de galop
32 mixte
68 de trap
sau:
310 probe de galop
650 de trap.

Cu alte cuvinte, 70 de curse de galop mai puțin ca anul trecut și 68 de întruniri, destinate trapului, față de 90, câte au fost în 1931.

In acelaș timp s'a hotărât un buget de 16.000.000 pentru alergările de galop și 8.000.000 pentru cele de trap, adică o sporire în raport cu alocațiile anului precedent, când s'au împărțit pentru alergările plate 13.764.620 și aproximativ 5.000.000 în cele de trap.

Evident, nimeni nu poate fi contra acestor două mari principii, cari se impun ca singura posibilitate de salvare a hippismului român.

In ce privește însă punerea în aplicare a acestor principii — la cari, o repetăm, subscrim integral — ni se pare că nu s'a păstrat un just raport între galop și trap.

In adevăr, față de anul 1931 se proectează sporirea alocațiilor galopului cu aproximativ 1.250.000 de lei, reducându-se 8 reuniuni. Ceeace ar da o medie de 42.000 de lei pentru fiecare probă. Trapul a fost înzestrat anul trecut cu aproximativ 5.000.000 de lei, iar în anul acesta i se rezervă o sporire cu 3 milioane de lei, deși reducerea zilelor de curse, aci e mult mai importantă; 68 în loc de 90. La galop s'a scăzut numărul întrunirilor cu 10 la sută, la trap cu 20 la sută.

Media unei curse de trap revine dar la 12.000 de lei, adică aproape **o triplare** față de ce se oferă acum.

Să ne înțelegem. Noi nu suntem contra premiilor mari. Pot fi cât de mari. Cu condiția însă ca să stea în posibilitatea societăților de curse suportarea lor.

Azi nu e vorba de un regim de încurajare, de stimularea progresului. Azi trebue să ne mulțumim, pe tărâmul hippic, cu menținerea situației.

Iată dece credem că s'a exagerat cu trapul. Cu o medie de 12.000 de lei de cursă, va fi imposibilă organizarea de reuniuni de trap. Rezultatele sunt prea evidente, pentru a mai îngădui iluzii.

Dacă la premii de 3—4000 de lei, societățile suferă continue pagube, e ușor de ghicit ce se va întâmpla în ziua când se vor tripla alocațiile. Mai ales că nu e nădejde de îndreptarea situației financiare. Criza se accentuiază. Trapul n'a atins încă, în România, vârsta necesară emancipării. Incercarea plănuită e deci riscată din două puncte de vedere.

Intâi: distruge societățile, cari se vor încumeta să accepte condiția Comisiei Zootechnice; iar în al doilea rând distramă piedestalul pe care s'a fixat instituția acestui gen de curse, căci este evident că dispariția eventuală a societăților organizatoare va atrage după sine falimentul mișcărei.

Mai e un argument care se opune în mod categoric la întocmirea preconizată. Cailor de galop li se rezervă minimumul existenței, iar trăpașilor li se îndulcește categoric traiul, din moment ce se triplează aproape valoarea premiilor.

Nu e deloc drept. Pentru o mie de motive. Disproporția de valoare comercială dintre un cal de galop și unul de trap; ne referim la cai buni, cum ar fi de pildă Coquin și Dolly, nu la lipsa de valoare a raselor. Durata lungă a carierii unui trăpaș, față de aceia scurtă a alergătorului. Riscurile carierei unui cal de galop, față de absența acestor riscuri la trap.

Pe scurt, propietarii de cai de galop au pierdut anual multe milioane, pe când cei de trap au fost feriți de asemenea neplăceri. In anii ultimi, proprietarii de cai de galop s'au ruinat, iar cei de trăpași s'au apărat, exceptând anul 1931. Ba unii din categoria doua au realizat chiar beneficii. Un exemplu, luat la întâmplare. Imaș a câștigat în cariera lui 1.200.000 de lei și a costat exact 40—50.000 de lei. Ieles a trecut de un milion de lei și a fost plătit aproximativ cu aceiaș sumă. La galop se întâmplă exact invers.

Apoi să nu se uite că sub raportul internațional, nu suntem prea departe. Coquin a făcut figură onorabilă, atât în Ungaria, cât și în Polonia, iar caii veniți de peste graniță să concureze în probele noastre clasice au fost regulat înfrânți.

In ce privește trapul, suntem pur și simplu, inexistenți. Orice importație, din categoria treia în țara de origină, devine la noi mare vedetă. Un bun 2 ani, din Germania sau Austria, poate da 100 de metri, pe un kilometru, crocodililor noștri.

Ce să încurajăm? Expresia gloabelor, cari populează alergările noastre de trap, lovind, în acelaș timp, în interesele vitale ale societăților de curse și nedreptățind caii de galop?

Hotărât lucru, o asemenea încurajare e deadreptul periculoasă.

Pg.

———OOOXXXOOO———

INFORMAȚII

Sâmbătă la Clubul Călăreților

— FRUMOASA și LIULIUȘA II au fost distanțate, prima dela locul al doilea, cealaltă dela locul al treilea, în premiul Reni.

— PREMIUL TARGOVIȘTE a fost anulat, neputându-se disputa din cauza întunerecului.

Duminecă la Clubul Călăreților

— IBY a fost distanțat dela locul al treilea în premiul Călinești.

— DUPA DISPUTAREA premiului Leordeni, publicul a manifestat împotriva lui Dobrescu pentru suspect de neregulata alergare a lui Madar, care în ajun terminase ultimul, neexistând față de Ultimo, pe care l'a învins cu extremă ușurință de astă dată, deși se găseau în aceleași condițiuni.

Comisarii, cercetând cazul, au suspendat pe 3 zile licența lui Dobrescu, nedându-i voe să mai conducă în celelalte încercări ale zilei. In acelaș timp s'a deschis o anchetă, spre a se vedea dacă nu s'a vizat o lovitură pentru joc.

— JAZZ BAND, suferind un accident de potcoavă în parcursul premiului Negrești, a fost oprit.

— PREMIUL COVASNA a fost anulat, neputându-se disputa din lipsă de timp.

— IN PREMIUL PIETROAIA nu s'a putut înregistra recordul, deoarece s'a defectat cronometrul în timpul disputărei alergărei.

— LA EVENT s'au plătit cotele: Enyem-Tombola 20; Tombola-România 110; Madar-Lacrima 66; Lacrima-Karneval 80; Karneval-Magda 45.

*

— **COMISIA ZOOTECHNICA ține Joi o importantă ședință de comitet. De hotărârile, cari se vor lua, depinde aspectul programului din anul acesta.**

Am anunțat în numărul trecut că în ședința precedentă, comisiunea a fixat câteva date pentru alergările anului prezent.

Acum urmează să se studieze modalitățile cari se impun pentru realizarea acestui proect. In principal se va discuta chestiunea ajutorului ce trebue dat societăților de curse pentru a putea face față cheltuelilor necesitate de reuniuni în forma preconizată de comisia Zootechnică.

— «Calendarul alergărilor de galop din România pe anul 1931» se află de vânzare la secretariatul Jockey Clubului. Prețul unui exemplar este de 200 de lei.

— ȘTEFAN CONSTANTINESCU, excelentul nostru călăreț a câștigat până acum patru alergări la Beyruth.

— N. ILINCA a părăsit grajdul Schwartz, trecând în serciul antrenorului Romanes.

— MARCHIZ, armăsar dei 2 ani, proprietatea d-lui Deciu, a antrenament la G. Phillips.

— NARAVAȘ, armăsar de 2 ani, aparținând d-lui Martin, a trecut în antrenament la G. Phillips.

Alergări la Floreasca în Ianuarie și Februarie

IANUARIE

Duminecă 24.
Sâmbătă 30.
Duminecă 31.

FEBRUARIE

Marți 2.
Sâmbătă 6.
Sâmbătă 13.
Duminecă 14.
Duminecă 21.
Sâmbătă 27.
Duminecă 28.

LA CLUBUL CALAREȚILOR

Hitzig și Fuga în mare formă

TEREN INGHEȚAT

I. Pr. RENI (record) 1500 metri

1 Itt vagyok	a 5	1560	2.45	Mihăescu	17—	1.45 1/4
2 Iby	a 5	1570	2.48 1/4	Hauser	16—	1.47
3 Gizella	e 5	1560	2.49 1/4	Gram	105—	1.48 1/2
4 Elöre	a 5	1520	2.52	N. I-scu	210—	
0 Frumoasa *	e 4	1500	(2.45)	Barna	210—	
0 Liuliușa II**	e 4	1500	(2.48)	M. A-sky	105—	

*) Distanțată dela locul al doilea.
**) Distanțată dela locul al treilea.
Trib.: C. 17, Pl. 10, 11.
Pr. I. 3000, II. 300, III. 200 lei.
Itt vagyok (Emden și Idegen) e antrenat de proprietar: G. Mihăescu.
Cota ringului: Frumoasa 12, Elöre 8, Gizella 8, Liuliușa II 3, Itt vagyok 3, Iby 1.

II. Pr. CAMPULUNG (Grupa D.) 2100 metri

1 Judecător	a 6	2100	3.27 1/2	M. A-sky	19—	1.38 3/4
2 Oktondi	a 5	2100	3.28 1/4	Hauser	29—	1.39 1/4
3 Prima	e 9	2100	3.31 3/4	E. Marcenco	220—	1.40 3/4
4 Taifun	a 7	2100	3.31 3/4	S-racov	290—	
5 Gluma	e 7	2100	3.32	A. Bota	24—	

Trib.: C. 19, Pl. 11, 12.
Pr. I. 3500, II. 300, III. 200 lei.
Judecător (Georges Willy și Jocaste) e antrenat de A. Podoleacov; proprietar: dr. G. M. Iliescu.
Cota ringului: Taifun 8, Gluma 6, Prima 4, Oktondi 1 1/2, Judecător 1.

III. Pr. SCHITUL GOLEȘTI (condiție) 1500 metri

1 Sixtus	a v	1520	2.31	Dumitriu	16—	1.37 1/2
2 Ultimo	a 10	1530	2.31	Stehman	45—	1.38 3/4
3 Karneval	j. v	1610	2.31	I. C-dache	49—	1.34 1/4
4 Madar	j. 9	1530	2.31 3/4	Dobrescu	22—	

Trib.: C. 16, Pl. 11, 15.
Pr. I. 3500, II. 300, III. 200 lei.
Sixtus (Ernest Axtell și Hansi Niese) e antrenat de G. Dumitriu; proprietar: grajdul Romilda.
Cota ringului: Karneval 6, Ultimo 4, Madar 2, Sixtus 6/10.

IV. Pr. IACOBENI (handicap) 1600 metri

1 Oktondi	a 5	1630	2.50 1/2	Hauser	14—	1.44 1/2
2 Zori de Zi	a 5	1600	2.51	Borysiac	—	1.46 3/4
3 Gizella	e 5	1590	2.51	Gram	67—	1.47 1/2
4 România	e 5	1620	2.51	A. Bota	110—	
5 Iby	a 5	1610	2.52	Novaci	17—	
6 Frumoasa	e e	1590	2.54	I. C-dache	26—	
7 Elöre	a 5	1520	2.54	N. I-escu	130—	

Trib.: C. 14, Pl. 17, 20.
Pr. I. 3000, II. 300, III. 200 lei.
Oktondi (Wolfpassing și Rota) e antrenat de Hauser; proprietar: grajdul Schei.
Cota ringului: Elore 12, Iby 5, Gizella 4, România 4, Frumoasa 3, Oktondi 1.

V. Pr. LAPUȘNA (record) 2000 metri

1 Hitzig	a 9	2040	3.13 1/2	D-ra Crist.	15—	1.34 3/4
2 Lea	e 8	2010	3.15	Dobrescu	230—	1.37
3 Magda	e 6	2020	3.15	I. C-dache	92—	1.38 1/2
4 Huliam	j. 9	2000	3.16 1/2	Stehman	46—	
5 Bacșiș	a 7	2010	3.20	Litviniuc	30—	

Trib.: C. 15, Pl. 14, 16.
Pr. I. 4000, II. 500, III. 300 lei.
Hitzig (Granat și Lizzie) e antrenat de d-ra Cristodorescu; proprietară: d-ra Marcela Demetriade.
Cota ringului: Lea 6, Magda 4, Hitzig 3, Huliam 2, Bacșiș 1.

VI. Pr. CLUCEREASA (handicap) 1500 metri

1 Fuga	e 7	1580	2.33	Dobrescu	13—	1.33 3/4
2 Fag	a 8	1540	2.34 1/4	I. C-dache	44—	1.40 1/4
3 Maricica	e 7	1540	2.34 1/4	Mihăescu	125—	1.40 1/4
4 Teribil	a 8	1540	2.34 1/4	A. Bota	70—	

Trib.: C. 13, Pl. 10, 10.
Pr. I. 3500, II. 300, III. 200 lei.
Fuga (Gambiolier și Fabula) e antrenată de D. Dobrescu; proprietar: C. Georgescu.
Cota ringului: Maricica 6, Teribil 4, Fuga 1 1/2, Fag 1.

Ziua II-a, Sâmbătă 16 Ianuarie

In ciuda condițiunilor nefavorabile, rezultatele au fost regulate. In toate probele — dar absolut toate — favoriții au obținut câștig de cauză.

Au triumfat caii recomandați de antecedente. In ceeace privește distribuția curselor, o remarcă: egalitate pe toată linia. Șase curse câștigate de 6 proprietari și conducători diferiți.

Dintre rezultate, două merită o mențiune. Exhibiția lui Hitzig, din premiul Lăpușna și frumoasa figură făcută de Fuga, în premiul Clucereasa, actualmente mai bine ca oricând.

*

Premiul Reni l-a câștigat Itt vagyok. Doar Iby l-a silit să se întindă; sărind însă, și-a compromis orice șansă. Onorabil s'a comportat Frumoasa, a doua la sosire, distanțată însă.

Premiul Câmpulung a fost o cursă ușoară pentru Judecător. A luat comandamentul din plecare, cu multe lungimi înaintea celorlalți. Singur Oktondi a încercat să-l urmărească. Greșind, s'a mulțumit cu locul al doilea înaintea iepei Prima.

Premiul Schitul Golești a revenit lui Sixtus, nu cu ușurința scomptată însă. Ultimo și Karneval l-au obligat să se întrebuințeze la maximum. Surul, în ciuda unui sever handicap, a reușit să fie periculos. Un indiciu că beneficiază de plenitudinea mijloacelor.

In premiul Iacobeni, Oktondi a avut o sarcină comodă, concurenții opuși întrecându-se în greșeli. Nu este mai puțin adevărat însă că beneficiază de o excelentă condiție. In asemenea circumstanțe, nu-i mirare că a reușit să dispună de Zori de Zi și Gizella. Armăsarul grajdului Greaca a mers bine. Foarte bine chiar. Nu acelaș lucru se poate spune despre Frumoasa, care în urma figurei făcută în prima cursă, avea o șansă apreciabilă. Nu este un element pe care se poate conta.

Premiul Lăpușna a fost la dispoziția lui Hitzig, sigur pe situație după parcurgerea primei mii de metri.

Pentru plase, lupta între Lea și Magda a fost vie. Finalmente iapa d-rei Prager a cucerit un infim avantaj, datorită greșelilor comise de rivala ei.

Premiul Clucereasa l-a recoltat Fuga în împrejurări, cari merită a fi relevate. Deși a fost silită să dea 40 metri lui Fag și Teribil, a câștigat cu o ușurință manifestă O dovadă că a fost readusă de Dobrescu la maximum de formă. Fag și Maricica au terminat în ordine, în urma învingătoarei.

Vedetele Africei de Sud

ZONELL

Unul dintre cei mai valoroși performeri, din Africa de Sud, este Zonell, câștigătorul clasicei probe Metropolitan Handicap, înzestrat cu 6148 de livre. In lei, valoarea alergărei, disputată la Capetown, reprezintă aproximativ 4.000.000. El s'a plasat al doilea în Derbyul sud african.

Ne vom ocupa de el însă pentru alt motiv mai principal.

Origina lui Zonell este foarte interesantă pentru noi. El este un fiu al defunctului armăsar Lorenzo cu Scarlet Nella. Tatăl său a fost un bun cal de curse în Anglia, unde s'a născut în herghelia dela Southcourt a baronului de Rothschild ca fiu al lui Saint Frusquin cu Pie Powder, frate bun deci cu Santo Strato și Pietri, ambii cai și prăsitori buni. Lorenzo s'a distins la herghelie în Africa de Sud. Mama lui descinde din Hippia, iapă din care descinde Saint Amant și Gunnersbury.

Mama lui Zonell este o fiică a lui Paper Collar cu Grenadilla. Poper Collar, fiul al lui Collar cu Publish, din Proclamation, a fost importat din Anglia în Africa de Sud, unde a câștigat handicapuri importante. A fost un prăsitor mediocru, dând cai de talie redusă și modești, afară de Burger, care deși un adevărat poney, a arătat o bună calitate.

Grenadilla este fiica lui Quickmarch, fratele după mamă a faimosului Maintenon, iar mama ei, Scarlet Runner, născută în Africa de Sud, a fost o foarte bună prăsitoare. Este mama lui Passion Flower, iapă care a produs pe Tornado și pe Bella Donna, una din cele mai bune iepe născute în sudul Africei și fiica lui Wallflower, care cu Pearl Diver a fost mama lui Comp Fire II, cal foarte iute, care a câștigat frumoase succese pe distanțe scurte în Anglia, unde a fost importat.

Zonell este născut, cum vedem, din încrucașiraea sângelui lui Saint Frusquin adus de tatăl său, cu acel al lui Collar, adus de mama sa. Ambele aceste curente de sânge au reușit de minune în România și încrucișarea lor a produs pe **Nuntaș, Betelie, Brumar** și **Nansuc.**

Colar, după cât se știe, este tatăl lui **Zori de Zi**, iar din Saint Frusquin descind **Prince d'Orange II, Polyeucte, Beijo**, în linie paternă directă.

———OOXXOO———

Din ale trapului

— MEDEA, mama iepei Mariuca, a născut un mânz din Mudreț.

— OTHELO a fost cumpărat de d. I. Matac dela grajdul Cemi.

— S. N. I. C-ul a acordat licență de amator d-lui *N. Călărașu.*

— S'A ACORDAT licență de amator d-lui *I. Stroescu.*

Durbar

și câștigătorii străini în probele clasice engleze

De curând a murit la herghelia Prospect Hill, la Belair, în Maryland Statele Unite, armăsarul Durbar. Numele său va rămâne în istoria turfului ca acel al singurului cal francez, care după Gladiateur și la aproape 50 ani după acesta, a putut reprezenta succesul campionului contelui de Lagrange, în Derbyul englez. Cu toate încercările unor cai de înaltă clasă, nici un reprezentant al crescătoriei franceze nu mai izbutise dela 1865 și până la 1914 să triumfe în marea probă dela Epsom. Și nici după Durbar n'a mai triumfat nici unul.

Durbar s'a născut în Franța în 1911 în herghelia marelui proprietar și crescător american H. B. Duryea, care în epoca de prigoană a curselor de cai în Statele-Unite își mutase crescătoria și grajdul de curse în Franța, unde a repurtat frumoase succese. Durbar făcea parte dintr'o generație excelentă, care număra ca fruntași cai excepționali ca Sardanapale și La Farina. Durbar ocupa locul al treilea în generația sa, care cuprindea și animale de clasă ca Dorrit, Listman, Mon Petiot, Diderot, etc. Generația engleză corespunzătoare era mediocră, afară de ilustrul The Tetrarch, care o domina de departe. Acesta se jucase cu toți contimporanii săi la doi ani. Un accident nenorocit i-a întrerupt cariera, atunci când era pregătit pentru 2000 Guinee, eveniment care a lăsat marele probe clasice la dispoziția unor mediocrități.

Durbar, cal tardiv, s'a relevat abia la trei ani, când a câștigat premiile Saint Cloud, Delâtre, Bienal de la Longchamp și Noailles. A fost bătut de o lungime de Sardanapale în Premiul Lagrange; a sfârșit neplasat în Poule d'essai des Poulains, câștigată de Listman asupra lui La Farina și în Premiul Jockey Clubului, câștigat de Sardanapale asupra lui Diderot. In Marele Premiu al Parisului a sosit al treilea după Sardanapale și La Farina, la 4 lungimi de acesta, care era bătut de un gât de fiul lui Prestige. Cei 3000 metri ai cursei erau parcurși în 3'11" 3/5, timp record până atunci.

Intre timp, Durbar își încercase norocul la Epsom. Coreyra, rămas cel mai bun cal din generația sa în urma dispariției lui The Tetrarch nu era înscris în Derby. Durbar n'a avut de bătut decât pe Hapsburg, care a câștigat apoi Eclipse Stakes, și pe Peter the Hermit, care a învins pe urmă ușor pe Coreyra la Ascot primind 7 kgr. Victoria lui Durbar a fost ușoară, într'un lot de 30 concurenți. A fost încălecat de jockeul său obișnuit, americanul M. Mac Gee. Ultima cursă a lui Durbar a fost acea din Grand Prix de Paris, cariera lui fiind întreruptă de războiul mondial.

La herghelie, Durbar a fost un bun prăsitor. A funcționat întâi în Franța, la herghelia proprietarului său. Acesta murind, a rămas văduvei sale. Murind și d-na Duryea, a fost trimes în America, la herghelia d-lui Robert Heighe, nepotul d-nei Dureya, unde a murit acum în vârstă de 20 ani.

Durbar a produs pe Durban (Grand Criterium, premiile Vanteaux și Vermeille), Durzetta (premiile Morny, de la Foret, de Flore), Rebia (Poule d'Essai des Pouliches), Clavierès (Grand Criterium), Scaramouche, Mondovi, Altay, Xander, Heldifann, Fontenai, Larsy, Cestona, Durglass Montezuma II, Javelot II, etc., cari s'au distins pe hippodrom. Fiicele sale, încă tinere, se arată foarte bune puliniere. Durban este mama lui Tourbillon, câștigătorul Derbyului francez din 1931, a lui Sartellus și Diadème; Rebia, mama lui Raeburn; Sheba mama lui Basileus și Shelley; Durcourt, mama lui Brûledur; Eugénie, mama lui Energic; Durzetta, mama lui Don Zuniga; Lespedeza, mama lui Sardaneza; Ravenstar, mama lui Sky-rame, etc. Ele reușesc în special cu Brûleur și fiul acestuia Ksar. Faptul se explică prin aceia că Durbar fiind un nepot al lui Saint Simon, prin tatăl său, faimosul Rabelais, încrucișarea fiicelor sale cu cei doi armăsari, realizază unirea sângelui lui Saint Simon cu a lui Dollar, combinație care dă rezultate foarte bune prin imbreedingul ce se formează asupra lui The Flyind Dutchman, unul din cei mai buni cai produși în Anglia, care era tatăl lui Dollar și bunicul după mamă a lui Galopin, tată la rândul lui al lui Saint Simon.

Brûleur este, după cum se știe descendent direct al lui Dollar și astăzi cel mai de seamă reprezentant al sângelui acestui șef de rasă. Tourbillon și Diadème sunt produșii lui Ksar și Durban; Basileus este din Ksar și Sheba; Brûledur din Brûleur și Durcourt.

Durbar a fost de sigur unul din cei mai buni fii ai lui Rabelais, care a fost și el cel mai bun fiu al lui Saint-Simon la herghelie în Franța. Verdun, Jacobi, Biribi, Havresac II, Ramus, Radames, Grand Guignol, cei trei frați drepți Munibe, Master Good și Mousko, Mont Saint Eloi, Rialto, reprezintă pe lângă Durbar și nenumărați câștigători mai mărunți, pe Rabelais, care se pare că va fi, prin descendenții săi, adevăratul continuator a rasei lui Saint Simon, aflată în declin în Anglia.

Mama lui Durbar, Armenia era o iapă americană, fiică a lui Meddler cu Urania, ce făcea parte dintr'o familie de origină americană, fără număr, necunoscută lui Bruce Lowe, coborâtoa-

(Continuarea în pagina 6-a)